

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felolós szerkesztő:

MÓRIZS PAL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.

Égyszám ára 4 fillér.

Nem mondunk le jogainkról.

Magyarországon a béke és nyugalom egy évtized óta teljesen megrendült. De nagyobb mértékben azóta van a felfordulás, a mióta a nemzet rájött arra, hogy Ausztria császári kormánya, minden téren a nemzeti élet fejlődésére tör és minden téren megakadályozza azokat a törekvéseket, amelyek törvényes jogaink érvényesítését célozzák.

Addig természetesen csendben voltunk, a míg szó nélkül türtük Ausztria igáját a nyakunkon. Addig minden jól volt, a míg türelemmel viseltük magunkat és az ország megadással játszta a fejős tehén szerepét. Nem törekedtünk önálló bankra és dominált az osztrák érdek minden téren. Nem kívántunk önálló vámterületet s így nem fenyegette a selejtes osztrák gyár-ipart a megvámolás veszélye és teljesen előzönlötte, minden más gyártmány kiszorításával a magyar piacot. Adtunk Ausztriának pénzt a hadi felszerelésre és katonát a hadsereg létszámának fokozására, de lemondunk arról, hogy a mi fiainkból álló és a mi pénzünkéből tartott hadsereghez, Magyarországnak is jussa van, annyiban, hogy a mi nyelvünket is értsék, a mi hazán-

kat is szeressék, a mi alkotmányunkat is tiszteljék. Hát bizony Magyarországnak egy szál katonája sincs olyan, amelyiknek parancsolni lehessen.

Ha reklamálta is ezeket néha az ellenzék, senki se vette figyelembe. Nem is tartották komolynak valamikor az ellenzék beszédjét s inkább csak parlamenti kelléknek vált be. A nyugalom nagy volt tehát és Ausztriában ha szidták is, de mégis igen jó fejős tehénnek tartották és erősen bizakodtak abban, hogy Magyarország ilyen politikai közelet és ilyen kormányzás mellett minden erősebb eszközök alkalmazása nélkül is, beleolvad a nagy öszszmonarchiába.

Mindez pedig történt a szabadelvű uralomnak negyven esztendő óta. De az osztrák igen mőhőn kezdett harapni a magyar nemzet érzékenyebb részeibe s a szabadelvű politika igen odaadással csókolt a bécsi kezét és talpat, ami mégis az alélt és közönyös nemzetet felrázta tétlenségéből. Az egész nemzet tisztán kezdett látni, mire a szabadelvű-párt fegyelem kapcsolai lazulni kezdettek. A még mindig erős érdekszövetkezet fenntartotta volna magát, mert sok a derék (?) magyar, akik jól érzik magukat a hatalom árnyékában a nemzet pusztulása közben is — de a szabadelvű-párt mégis elbizta magát és Tisza gróf őt évvel ezelőtt az ő szokásos nagy mondásával jelentette ki, hogy *ítéljen a nemzet!*

A nemzet ítélte és ez ítélet elszőpörte a híres szabadelvű pártot mindenestől Ausztria megdőbent a váratlan fordulatra, mert ott is azt hitték, hogy már egész Magyarország belészerelmesedett az osztrák hűbér rendszerbe. A csalódás szőrnő volt. A függetlenségi pártnak kellett volna törvény és alkotmány tiszteletben tartása mellett következnie a hatalomra, de az osztrák erőszak közbelépett, katonáival szétverte a parlamentet és a nemzet nyakára ültette az abszolutisztikus Fejérváry-kormányt, amely mőhőn esett neki az alkotmány szétválásának.

A már megbomlott nyugalom következtében a nemzeti munkálkodás békés fejlődése megakadt minden vonalon. A koalíció kormánya az engedékenység legszőlső határáig ment el, de Bécs mindent megtagadott, amit a nemzet törvényes jogánál fogva kért vagy őhajtott. A császár föltétlen megadást kért és lemondást minden nemzeti kívánságról, a mi természetesen felidézte a kormány bukását. Jó ideig nem akadt vállalkozó, olyan szerep

A már megbomlott nyugalom következtében a nemzeti munkálkodás békés fejlődése megakadt minden vonalon. A koalíció kormánya az engedékenység legszőlső határáig ment el, de Bécs mindent megtagadott, amit a nemzet törvényes jogánál fogva kért vagy őhajtott. A császár föltétlen megadást kért és lemondást minden nemzeti kívánságról, a mi természetesen felidézte a kormány bukását. Jó ideig nem akadt vállalkozó, olyan szerep

Liszt Ferenc.

Irta: Főredy F. Gusztáv
zenekonzervatóriumi tanár.

II.

Liszt Ferenc életét három részre osztja a történelem. A virtuóz éveire, weimári szereplésére és római tartózkodására. Az első korszak ismét két részre oszlik. A tanuló éveire, arra az időre, amikor minden egyes újjából egy zongoraművészt képezett ki — és a vándoréveire, amelyek alatt mint abszolút uralkodó ragadta magával Európán végig a zenei haladás szellemének diadalmas lobogóját. — Ez az a híres Liszt-korszak, mely országokat hozott lábba és amely a zongorajáték és a zongorairodalom történeti fejlődésére annyira jelentős lett. A nagy átmenet, mely a mult század közepe óta volt e téren észlelhető, e korszakon alapul és innen nyeri kiinduló pontját.

Liszt e korszak alatt a zongorajáték eddig szellemileg űres, csillogó formájának, mint ahogy ez még Mozart és Hummel idejéből maradt reánk, teljesen véget vetett. Azért lett virtuóz, hogy a virtuozitást, mint olyant, nevezetesen az öncéljában, a szó legteljesebb értelmében megsemmisítse. Mindaddig, míg önmagának tudatára nem ébredt, minden cél nélkül tapogatózott ide-oda. — Csak szelleme bizonytalan vágját követve, adott helyet mindenféle eshetőségnek és korszakot alkotó játékára az impulzust — bár-

mily nagy tehetség volt is — kívülről kapta. Szellemének prometheusi szikráját egy ember gyújtja fel benne, ki mint meteor tűnt fel mellette a mult század első tizedeiben és mikor Liszt először hallotta Paganinit, mert róla van szó, akkor ébredt tudatára annak, hogy az, aki hangszerén így beszél, a műremek kultúrnyelvűv teheti és hogy ilyenformán az előadó, a reprodukáló művész képes arra, hogy megoldjon egy kulturfeladatot.

Most már világos lett előtt jövetelének célja. Eddig, jóllehet már gyermekkorában ért fel a virtuózok parnassusára, minden támasz nélkül maradt a világban, egy titkos ösztön gyötrelmével, mely ide-oda kergette őt minden határozottabb művészi cél nélkül. Egyszerre elébe áll Paganini és biztos kézzel hasítja ki előtte az utat, melyen haladnia kell és jó, a nagy zongoraművész, kit egész Európa megcsodált, most érzi először, miként kell a műremeknek elmerülnie a reprodukáló művész szellemébe, hogy a legkövetlenebb érzések tüzéből újra napfényre kerüljön. Ne a forma hangozzék — mondja — hanem a szellem beszéljen, akkor lesz a virtuózból a művészet lánglelkű apostola, kinek előadásában a holt betű is életre kel. „En is festő vagyok!” — kiáltott fel Coreggio, mikor először lépett egy Rafael-kép elé. — Ugyanezen szavak üldözték Lisztet is, amióta Paganinit hallotta. Paganini sikerei méhéttelen hatást gyakoroltak becsvágására,

Nem utánozni akarta ő ezt a démoni hegedűst, hanem felülmulni. Felülmulni a technikában, a bravourjában, felülmulni a szellemében, ami kétségtelenül sikerült is neki. Nem azért, mert Paganini „csak” virtuóz volt és nem az a művész, aki önmagát és minden szellemi tehetségét állítja a szent ügy szolgálatába, hanem mert Liszt, az igazi művész, a kész virtuozitást csak eszköznek tartotta, míg lelkének minden dobbanásával a mű tartalmába hatolt bele és abból a legegységesebb szellemet, a legesodásabb szépséget varázsolta hallgatói elé. Elveivel, melyeket a Paganinival való találkozás óta hirdetett, a modern zongorajáték hősává küzdötte fel magát és e téren megalapítója lett egy új korszaknak, hogy szadokra jelölje ki az utat, melyen haladni kell. Hatalma a zongorán divinatorikus volt, magával ragadó a végletekig, a Beethoven szonátáiban ép úgy, mint a polonaisek-ben, a mazurkák-ban, a wazerek-ben és etude-ökben, melyeket hallhatatlan barátjától, Chopintól játszott és ha megrázó erejével, lenyűgöző hatalmával, szellemének csillogó fényével országokat hódított is meg, a művészet valódi apostolává még is akkor lett, amikor egy bécsi hangverseny után, maga Beethoven homlokon csókoltta őt, hogy hódító utjára bocsássa.

Életének második korszaka, a weimári, szereplése, amikor a 40-es években a virtuóz pályájával egyszerre felhagyott. Ma már nem

betöltésére, amellyel a magyar nemzet kivánságainak letörését kellett valakinek vállalnia.

Ezt a letörést a lehetőleg alkotmányos színezettel kell végig játszani, a mi annyit tesz, hogy a régi és minden alkura és minden jövedelmére kész szabadelvű kormány éra nyomdokain kell haladni.

A vállalkozó végre jelentkezett Khuen gróf személyében, aki társul vette maga mellé Tisza István gróft, aki egyszersmind a főintéző szerepét is vállalta. Mellettük talpra állott minden stréber, minden mungó és minden mameluk. A hatalmi erőszak és más fegyverekkel megindították a párt toborzási hühöt, melynek célja visszaállítani a régi nyugalmat és csendet és minden nemzeti kivánság letörésével s a választói jog elsikkasztásával, szállításával Ausztriának mindazt, a mit diktál és parancsol.

Csak azt lehet tudni, hogy az öntudatra ébredt, a vérig keserített és kifosztogatott nemzet nem kapható arra, hogy a Khuen és Tisza által hozott osztrák igába hajtsa a nyakát?!

Politikai híreink.

A választások ideje.

Tizhónapos indemnitást akar kerni a kormány.

Justh Gyula körútjának befejezése.

Budapest, március 9.

Gróf Zichy János, az új kultuszminiszter, ma elfoglalta hivatalát s résztvett már a ma délelőtt tartott minisztertanácsban is. Ez a minisztertanács főképpen az országgyűlés feloszlásának és az új vá-

lasztások kiírásának kérdésével foglalkozott. A kormány nevezetesen arra való hivatkozással, hogy föltétlenül alkotmányosan akar eljárni, még egyszer megpróbálkozik az indemnitás kérésével, hogy alkalma legyen a házfeloszlást augusztusra halasztani, mely esetben az új választásokat csak szeptemberre írják ki. A berendezkedésre volna szükséges ez az idő.

A függetlenségi és 48-as párt előreláthatólag nem adja meg az indemnitást, mert a párt, amint Justh Gyula impozás sikerű körútja is mutatja, teljesen elkészülve megy a választásokba, amely föltétlenül a függetlenségi eszmék újabb diadalát fogja meghozni.

Justh Gyula körútja.

A fényesen sikerült nagykárolyi gyűlés után Justh Gyula ma reggel a kíséretében levő képviselőkkel Tasnádra érkezett, ahol a függetlenségi és 48-as párt impozás népgyűlést tartott. Ennek keretében mondta el a kerület képviselője, Kun Árpád, beszámoló beszédét, amely után Justh Gyula nagy beszédben óriási lelkesedés közepette fejtegette a függetlenségi párt programját és azokat a törekvéseket, amelyekért teljes erejével küzd. A választók bizalmat szavaztak Kun Árpádnak és újra jelölték. Délután Justh Gyula Nagybányára utazott, ahol szintén népgyűlés volt, amelyen Földes B. tartott beszámolóbeszédet. Holnap Justh Gyula Karcagon befejezi páratlan sikerű körútját és este tíz órakor visszaérkezik Budapestre. Vasárnap Justh Gyula résztvesz a zombori függetlenségi párt nagygyűlésén.

Minisztertanács.

A budai miniszterelnökségi palotában ma délelőtt tíz órakor gróf Khuen-Hedervary miniszterelnök elnöklése alatt minisztertanácsra gyűltek össze a kormány tagjai.

Résztvett már ezen gróf Zichy János kultuszminiszter is, aki előzőleg átvette miniszteriuma vezetését. A minisztertanács első sorban az adminisztratív természetű folyó ügyeket intézte el, azután rátért a politikai helyzet tárgyalására. Jeszenszky Sándor miniszterelnökségi államtitkár, aki a jegyzőkönyvet is vezette, részletes jelentést tett az új kormány párt országos szervezkedéséről, a főispánok eddigi jelentéseiről s ennek alapján tanácskozás tárgyává tették az országgyűlés feloszlásának idejét. Gróf Khuen arra való tekintettel, hogy az országos szervezkedésre és az eredményes agitációra még több hónapra volna szükség, a választásokat csak öszre szeptember hónapra akarja kiharátolni, mely esetben az országgyűlést augusztus első felében oslatnák föl. A feloszlás elhalasztásához azonban szükséges, hogy a jelenlegi országgyűlés tíz hónapos indemnitást adjon a kormánynak. Ezért Khuen ismét érintkezésbe lép a pártok vezetőivel. Ha azonban — ami valószínű — az indemnitást nem kapja meg, újabb királyi kézirat március huszonegyedikére összehívja az országgyűlést, csak azért, hogy azonnal feloszlassa. A feloszlás csak királyi kézirat fog megtörténni, trónbeszéd nem lesz, a király nem is jön Budapestre. Gróf Khuen puhatolódzásait egy hét alatt akarja befejezni, hogy a jövő héten Bécsbe utazhassék és a királynak jelentést tegyen. Szükséges már azért is, hogy a királyi kéziratokat ennek megfelelően állítsák ki. A minisztertanács ezután a további főispánok és államtitkárok kinevezésének kérdésével is foglalkozott.

A debreceni színház sorsa.

Komjáthy 8, Zilahy 5 szavazata.

A színházi bizottság ülése.

Tegnap végre döntött a színházbizottság a debreceni színház 3 éves bérlete ügyében. Egyáltalában nem úgy, amint vártuk és amint Zilahy és társulatának sok-sok művésze és derék színész tagjai megérdemelték volna.

A színház bizottság többsége Komjáthy javasolja a színigazgatói székbe 1911. őszétől kezdve beültetni.

kell törődnünk azzal, hogy a kortársak mily megjegyzéssel kísérték e lépését. Ez időben mindenki előtt érthetetlen volt, mi vihette Lisztet arra, hogy fejedelmi, valóban csodálatos életmódja után, eitemekezzen azon Weimárra, mely már csak a rég letűnt nagy idők mindinkább halványodó emlékeiből éldegélt és amely alig gyakorolhatott egy világhírű művészre, mint ő volt, mélyebb hatást. De Liszt Ferenc nem elégedett meg azzal, hogy egész életén át, mint vándorművész járja a kontinens fővárosait. Ha ezt teszi, kétségtelen, hogy csodálatos szellemi erejének hatása nyom nélkül tűnik el halálával. Az utókor úgy beszélt volna róla, mint egy meteorról, mely csak futótűzként száguldott végig a magas ég bolozatán, át-futo fényével elvakítva az embereket és nem hagyva mást hátra, mint az ez időből való feljegyzések hideg, kiégett salakját. Nem úgy történt. Liszt nem lett a Paganiniek, a Malibranok, a Catalonok misztikus alakja az utókor ajkán, hanem mint alkotó művész, egyik legnagyobb tényezője a zenetörténetnek és ezt egyedül azon elhatározásának köszönheti az emberiség, hogy dicsősége magaslata önként mondott le a virtuóz pályáról és a komponálásra adta magát.

Liszt weimári működéséről az európai irodalomban köteteket írtak össze. Mint komponista egymásután hozza létre azon nagyszerű alkotásokat, melyek szívét már oly régen betöltötték, agyát annyira foglalkozatták.

A produktivitása, melyet a zeneművészet minden ágában fölélt, bámulatos és amit létrehozott annyira új volt és a régítől elütő, hogy csak most, egy félszázad után jött el az idő, mely hivatta van arra, hogy az alkotások monumentális nagyságát és jelentőségét értékelje és valóban, a mai nemzedék úgy van vele, hogy még ma sem tudja, mit csodáljon benne inkább, az egyházi zeneszerzőt-e, vagy pedig a világi zene nagymesterét. Azt hiszem, mi magyarok vagyunk e dologban legfuresztabban művésztelével, mert a nagy zenekari műveihez ritkán jutunk hozzá és a szimfoniai költeményei közül tudnánk nem egyet mondani, melyet a budapesti philharmonikusok évtizedek óta nem adtak elő és jellemző a mi zenei viszonyainkra, hogy pl. „Krisztus” oratoriumát, az egész ma élő magyar nemzedéknek, csak egyszer volt alkalma hallani, 1906-ban, amikor Hans Richter dirigálta a pesti Vigadó nagytermében. De hagyjuk ezt. Liszt művészetét a jövőé, mint ahogy a 60-as években az ő zenéjét a jövő zenéjének, a „Zukunftsmusik”-nak csufolták ellenei. Hiába. A „Hungária”, a „Heroide funebre”, a „Hunnok csatája”, a „Ce qu'on entend sur la montagne”, a „Tasso”, a „Prometheus”, a „Mazeppa”, a „Faust szimfóniája”, a Dante: „Divina Commediája” a 20-ik század zenéje, mely merész szárnyalásával, dinamikai erejével, költői tartalmával egy jövő nemzedék fog bevezetni a művészet csarnokába.

Liszt weimári időzése alatt központja

volt a XIX-dik század zenei kulturájának. Minden ő hozzá törekedett és minden tőle származott, ami nagy és kimagasló ez időben történt. Mint komponista, mint dirigens, mint tanár, mint író, páratlan tevékenységet fejtett ki és az ő „tetel” beláthatatlan fontosságúak a zene történetére, nem szólva arról, hogy az összes újabbkori zongora művészek, az egy Rubinsteint kivéve, az ő keze alól jöttek ki, hogy igéit hirdessék oceanon innen, oceanon túl. A világ neki köszönheti, hogy Beethoven ma oly nagy tért foglal el a hangversenytermekben. A nagy mester műveivel először ő ismertette meg az emberiséget és a beethoveni szellemet az ő zongorája varázsolta elő. De Bach és Händel ellenpontozatos remekait és fugáit is ő honosította meg. Mozart, Weber, Clementi, és Field szellemét ő tükröztette vissza először és a legújabb korromantikusai közül, Chopin, Schumann, Mendelssohn neki köszönhetik, hogy aránylag rövid idő alatt oly méltó elismerésben részesültek és ha az európai közönség előtt mindez ismeretlenebb is, azt ma már mindenki tudja, hogy Wagner művészetének ő volt a legönzellemben és legkiválóbb uttörője olyannyira, hogy Wagner jelentőségét kizárólag általa ismerte meg a világ.

Nemcsak virtuóz, zeneköltő, író, tanár és dirigens volt, hanem fenkölt szellemű ember is és ezt főleg azok mondhatnák meg ma, akik egész létüket, minden fényes pozíciójukat egyedül neki köszönhetik.

A közönség érdekeinek kizárásával személyes jóbarátság jelében történt meg a szavazás, amelyben egy kivétellel részt vettek az összes bizottsági tagok. A szavazás titkos volt s dacára annak, hogy 13 szünügybizottsági tag szavazott titkosan s így szavazategyenlőség esete ki volt zárva, az elnöklő Vecsey Imrének nem engedte meg, hogy szavazatát gyakorolja, ellenben szavazási joggal ruházták fel az elhunyt Oláh Károly helyett a helyettesül ötletszerűleg (?) kirendelt Körner Adolfot, Komjáthy legnagyobb hívét.

Ilyen ügyes elrendezés mellett azután sikerült a 3 többséget kiszorítani, miután Zilahy egyik híve még ráadásul le is késett a szavazásról.

Szolgáljon azonban Zilahynak, hogy olyan emberek voltak mellette, mint Zádor Lajos, dr. Tüdös János, Szilágyi Imre, dr. Fejér Ferenc Tóth István, Végh Gyula.

Ez a szavazás azonban csak javaslatot hozott, érdemleges döntést majd a tanácsi határozat s esetleg a városi közgyűlés fog hozni.

És itt nagyon meg fog változni a helyzet, miután azóta nagyon kikapott egy titok, hogy Komjáthy János tulajdonképpen más kezére akarja játszani a színházat. Ez pedig abszurdum s ebbe Debrecen közönsége, — mely Zilahy pártján van — nem fog belenyugodni.

A színház végül tehát mégis csak Zilahyé lesz.

*

Az ülésről szóló tudósításunk a következő:

Jelen voltak Vecsey Imre főjegyző elnöke alatt dr. Magoss György főügyész, Aczél Géza főmérnök, Körner Adolf, Szabó Kálmán, dr. Vargha Elemér, tanácsnokok, dr. Kenéz Gyula, Zádor Lajos, dr. Fejér Ferenc, Tóth István, Szilágyi Imre, Kernhoffer József, Márk Endre, Komlóssy Artur, Komlóssy Jenő bizottsági tagok, Bogár La-

jos Nyiregyháza város főjegyzője, Frack Géza tanácsnok és dr. Tóth Emil jegyző.

Vecsey főjegyző bejelentette, hogy Kovács József polgármester a városból eltávoztán, ő fogja vezetni az ülést, amelynek tárgya a színházi pályázat s Nyiregyházzal és Máramarosszeggel megkötendő szerződés. A színház pályázatára két ajánlat érkezett be: a Zilahy Gyuláé és a Komjáthy Jánosé.

Az ajánlatok felbontása előtt elintézték Nyiregyháza sorsát s kimondták, hogy a szerződést 3 évre megújítani javasolják, amely szerződés a jövő év októberében jár le. Máramarosszegt sorsa felől nem határoztak, mert annak képviselői nem jelentek meg.

Ezután a színházi pályázatra tértek át. Dr. Tóth Emil jegyző felolvasta előbb Komjáthy János, azután Zilahy Gyula pályázati kérvényét s a fontosabb mellékleteket.

A vita megindulván Komlóssy Artur szólalt fel. Megismertük — ugymond — a két pályázati kérvényt. Semmi kétségem nincs aziránt, hogy mindkét igazgatót ajánljuk a tanácsnak elfogadásra. Azonban nem szabad figyelmen kívül hagyni egy körülményt, amelyet az egyik helyi lap vetett fel mai számában s amely közlemény azt mondja, hogy Komjáthy egy helybéli színész-szel társult. Ez Komjáthy pályázatából nem tűnik ki, de a dologban lehet valami. Mint-hogy tisztá képet akarok magamnak alkotni, felvilágosítást kérek!

Elnök nem tud társas viszonyról semmit sem!

Aczél Géza főmérnök: Komjáthy táviratilag tagadja a cikk állításait. A távirat azt mondja, hogy Komjáthynak egyessége senkivel sincs, nem is lesz.

Elnök: Ki kapta ezt a sürgényt?

Aczél főmérnök: Mi kaptuk!

Dr. Magos főügyész: Ez nem elég. Én egy táviratból nem szerzek megnyugvást egy ily nagy horderejű ügyben. Tisztázni kell a helyzetet, nem szabad dönteni!

Kernhoffer József: Birtokomban van egy ajánlott levél, melyben Komjáthy János becsületszára kijelenti, hogy senkivel sem társul.

Márk Endre: Itt most Zilahyról és és Komjáthyról van szó, minden egyéb mellékes. Nyilvános szavazást kérek.

Szilágyi Imre: Titkos szavazást kérek.

Elnök elrendelvé a titkos szavazást, afelett tört ki a vita, hogy az elnök szavazzon-e. De mire való a szavazás, eldöntötték, hogy ne szavazzon a titkos szavazásnál. Nem is szavazott, csak a 13 bizottsági tag, amelyből Komjáthy 8, Zilahy 5 szavazatot kapott.

Liszt zeneköltői reformja a világi zenében a szimfoniai költemények megteremtése, melyeknek tárgyát mindenkor a költészetből, vagy a mythoszból és történelemből merítette. Például a „Hunok harcát“ a Kaulbach nagyszerű festménye után, a „Les preludes“-t Lamartine költeménye után, a „Hegyi szimfoniát“ Hugo Victor költeménye után. E szimfoniai költemények lényegesen különböznek attól, amit „szimphoniá“-nak ismer a világ.

A hagyományos tételek nem fordulnak azokban elő és csak egy tételben állítják elének a mű tartalmát, mely azonban éppen nem nélkülözi a fenti tételek hangulatát vagy időmértékes hullámzását. A különbség csak az, hogy míg amazokban az egyes tételek külön válnak az egésztől és csakis a tematikus kidolgozás kapcsán függnek össze, addig ezekben az ily részletek az egésznek eszmei egyöntetűségébe olvadnak. Liszt szimfoniai költeményei nemcsak formailag és tartalmilag, hanem kidolgozásban és instrumentális színezetben is lényegesen magukon hordják az új irány jellegét.

Életének harmadik korszakában teljesen az egyházi zenét művelte és általán zeneköltői reformjának sulypontját is e téren kell keresnünk, ahol szintén letért a hagyományos utról és az egyházi zeneműnek új formát és lényegét adott. A miseszöveg megzenésítésével elérte a legmagasabb célt, t. i. a művészet hatalmának általános befolyását, a vallásos speciális érzület érvényesítésé-

vel és ha életének produktumát áttekintem, megállapíthatom, hogy ez „külsőleg“ szakadatlan láncolata az eddig még soha nem tapasztalt diadaloknak. Még nem létezett ember a művészetekben, kit valaha állandóan nagyszerűbben ünnepeltek volna, mint őt, még nem létezett ember, aki a hallgatóságát annyira el tudta volna országról-országra ragadni egy Via Triumpháliston, mint ő, egészen apathologiai elragadtatásig, a hisztérikus rajongásig, úgy, hogy a világot játszva hódította meg és „belülről“, dacára minden küzdelmének, minden önzetlenségének mások irányában, minden nemes törekvésének, mily tragédia, melyet nem mint előadónak, hanem mint teremtő művésznek kellett elszenvednie azzal, hogy kora nem ismerte el őt egészen annak, ami az ő életfeladata volt, a nagy komponistának. Pedig szíve vérével irta nagyszerű műveit, melyeket az ellenséges érzület akart elnyomni, a kajánok, az irigyek tömege és ő, aki világéletében páratlan művészetével, szellemének fensőbbiségével nagy embereket segített diadalra, mint komponista csak nehezen küzdötte fel magát és megérdemelt sikereiben csak a kiváltságosak előtt részesült. De az emberiség ma már tudatában van az ő jelentőségének és szimfoniai költeményeit és egyházi zeneműveit a világirodalom remekei közé sorolja, azon alkotások közé, melyeket aranybetűkkel szokott felírni a történelem lapjaira.

Eszerint a bizottság Komjáthy Jánosnak javasolja a színház odaadását 1911 októberétől három esztendőre.

A bizottsági ülés egynegyed öt órakor ért véget.

Dr. Erdős József.

*

A szatmárnémetii ref. egyház meghívta lelkészül dr. Erdős Józsefet, aki azonban a meghívást nem fogadta el.

Poros, nagy Debrecen ősi kollégiumában már évek hosszú sora óta oktatja az ifjúságot, a tiszteletes urakat dr. Erdős József. Itt él, itt munkálkodik több tudós társával Debrecenben, többek között Balogh Ferenc dr.-ral együtt, akinek régen tanítványa volt. A régi tanítvány azonban már hozzá öregeedett ősz professzorához és barna fűrtet már szintén behavazta az idő.

E derék, tudós tanárt most nagy megtiszteltetés érte. A népes szatmárnémetii egyház egyhangú lelkesedéssel határozta el, hogy lelkészül dr. Erdős József theol. akad. tanárt hívják meg. E célból küldöttség kereste fel a napokban, aki előtt sajnálattal volt kénytelen azt a kijelentést tenni, hogy a meghívást el nem fogadhatja, mert az esetben, ha a meghívást elfogadná, tanárszékének a betöltését nem látja biztosítva.

E kijelentése a böcs professzornak nem pusztán öndicséret volt, mert ő sokkal csendesebb és sokkal szerényebb, semhogy az érdemeivel kérkedjen. Pedig van érdeme. Olyan új-szövetségi tudós, mint dr. Erdős József, nincs Magyarországon s neve a külföldi egyházirodalomban is szaktekintély.

De nemcsak mint tudós, hanem mint ember is jó, igazi lelképásztor dr. Erdős József. — Ezért szeretik tanítványai és ha a piros-pozsgás, régi tanítványai belátogatnak Debrecenbe, mindig felkeresik őt, aki vidám, tréfálkozással fűszerezett beszéddel hosszan elbeszélget velük. A tanítványaihoz való jószágát példázza az a sok csillogó humor, amelyet a diákság tőle hallott. Feltűnő, kissé szerteapongó tehetségét nem rejtja a hagyományos vaskalap alá, hanem elnéző vele szemben és elősegíti. S ezért még az is, aki kénytelen volt elszakadni a theologiai pályától, tisztelettel és szeretettel emlegeti az ő nevét.

A szatmárnémetii megtiszteltetés különösen kedvesen érintette a theologia ez évi igazgatóját, mert e megtiszteltetést szülővárosa nyújtotta. Az a város, ahová az egész családod kedves emlékek fűzik. Szülővárosa iránt érzett szeretetét átruházza a Szatmár megyéből kerülő tanítványaira, akiket rendszeren „fiainak“ szokott nevezni.

A szatmárnémetii ref. egyház e megtiszteltetése különös dicséretet érdemel, mert egy érdemekben megőszült, tudós tanár felé irányította e város figyelmét, amely a maga idejében sohase méltányolta még nagynevű fiait. (N. F.)

Szives =

kérelem

Hazafias tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, akik még erre az évnegyedre nem fizettek elő — sziveskedjenek az előfizetési díjat mihamarább a kiadóhivatalba juttatni, hogy az a lapot fennakadás nélkül tovább is küldhesse.

Cim: **DEBRECZEN**
kiadóhivatalának
Debrecen

A ref. egyháztanács gyűlése.

(Oláh Károly presbyter elhunyt. — Megüresedett bizottsági helyek betöltése. — A főgondnoki állás. — Az Árpád-téri templomtervek feletti döntés.)

Debrecen, március 9.

A debreceni ref. egyház ma délután 3 órakor az egyház tanácstermében gyűlést tartott. A tárgysorozaton eléggé fontos ügyek szerepeltek, mint például az Árpád-téren építendő templomra hirdetett pályázatok feletti döntés. A tagok kevés számmal jelentek meg s a három órára összehívott gyűlést így csak négy óra tájban lehetett megkezdni.

A gyűlésen Dicsőfi József lelkész és Pénzes Sándor elnökölték. Az előadói tisztet pedig Somogyi Pál távolléte miatt Szele György lelkész töltötte be.

Szele György lelkész először is néhai Oláh Károly presbyter elhunytáról emlékezett meg s az ő javaslatára a presbyterium az elhunyt emlékéért jegyzőkönyvben örökíti meg s helyébe Polgár József pót-presbytert hívja be.

Budaházy Zoltán presbyter esküvétele után elfogadta a presbyterium, hogy a Pongó Lajos presbyter elhunytával megüresedett gazdasági bizottsági helyet Móricz Ferenc, az árvaügyi bizottsági helyet pedig Liptai József presbyterrel töltsék be.

Az előadó az egyháztanács elé terjeszti a főgondnoki állás betöltésére vonatkozó javaslatot. — E szerint a főgondnokválasztás ideje március hó 30-ára, szardára tüzetett ki. A választás a nagytemplomban fog lefolyni s a választást megelőzőleg a tudnivalók az összes ref. templomokban ki fognak hirdettetni. Ha nem közfelkiáltással történnek a választás, ha nem jelentkezik tíz szavazó, aki mást akar főgondnokul, úgy az elnök 20 perc múlva elrendeli a szavazást.

Még a múlt év nyarán hirdetett pályázatot a presbyterium az Árpád-téren építendő templomra. A hirdetett pályázatra szép számmal érkeztek be a pályatervek, amelyek között a három tagu szakszabvány a következők szerint állapította meg: I. Predestináció. II. Bizzunk az Urban. III. Református. Megvételre ajánlja „Fehér csillag vörös mezőben” jelligéjű és elismeréssel említi meg a „Hungária” jellegű pályatervet. A parochialis bizottság a „Fehér csillag vörös mezőben” jelligéjű pályatervet látja legkivihetőbbnek, míg Aczél Géza és többen a „Református” jelligéjű tervet tartják legalkalmasabbnak.

Dicsőfi József lelkészelnök indítványozza, hogy tekintettel a tárgy fontos voltára és arra a körülményre, hogy a jelen levő presbyteri tagok száma megeszappant, ez úgy a következő presbyteri gyűlés tárgysorozatára tűzessék ki napirendre. Az indítványt a gyűlés elfogadta.

Ezután több kisebb ügy tárgyalására tért át a presbyterium, amelyeknek letárgyalása után a gyűlés 6 óra után véget ért.

Jön a március Idusa.

Hogy ünneplik meg Nyiregyházán?

Debrecenben évtizedek szokása szentítette a március idusának az ifjuság vezetése melletti megünneplését. A polgárság szíve-lelke összeforr ilyenkor az ifjuságával. Hisz az ifjuság ünnepe első sorban a március 15-ike! És hogy mégis be akarjuk mutatni a debreceni közönségnek, hogyan ünnepli meg a március idusát Nyiregyháza polgársága, ezt csak azért tesszük, mert az utóbbi időben úgy tapasztaltuk, mintha vesztettek volna valamit ezek a híres, régi ünnepek a színükből, bensőségükből.

Nem akarjuk ezzel sem a polgárságot, sem az ifjuságot megvádolni. Minden célzatlanság nélkül adjuk közre, hogyan ünneplik

meg a március 15-ikét Nyiregyházán? — amint ezt egy nyiregyházi olvasónk leírja:

Nyiregyházán nagy idő óta az a szokás, hogy maga a város rendez egyetlen ünnepséget. Ezen az ünnepségen, mely szabad ég alatt, a városháza tágas udvarán szokott lefolyni, minden alkalommal a város polgármestere tartja a megnyitó beszédet. A városi dalegyesület hazafias dalokat énekel és valamelyik felekezet lelkésze ünnepi beszédet mond. Két szavaltat van. Az egyik szavaltat az ipartestület jelöli ki, a másikat a polgárság. (Ez a másik szavaltat az idén állami tisztviselő, ki pár év előtt egy vármegye házában szavaltta el, hogy „Bármit monda szemtelen hízlelés, nincsen többé szeretett király!”) — Ezen az ünnepen rendszerint 5—6000 ember van jelen. Az üzleteket az egész városban bezárják, hogy a kereskedők és alkalmazottai is jelen lehessenek a város ünnepén. Este a város legnagyobb termében bankett van, melyen olyan tüzes beszédek hangzanak el, hogy egyiket-másikat egész éven át emlegetik. Es hogy mindez menyire felül van minden pártérdekeken, bizonyítja az ünnepségnek éppen most tartott előkészítő-bizottsági ülése, melyen elnököt a polgármester, indítványokat tett a nemzeti munkapártnak egyik tagja; melyre több városi és állami tisztviselő is hivatalos volt s amelyen szintén tevékeny részt vett Meskó László volt igazságügyi államtitkár is.

Mondanom sem kell, hogy az ünnepnapon a város csaknem összes házain a trikolor leng, elsősorban az állami és városi középületeken, a város összes tanintézetében az ünnepség megtartása után szünet van s a délutáni városi ünnepség a tanintézetek növendékei tanáraik, tanítóik vezetésével vonultak fel.

Es addig még — a március idusának illetévaló megünnepléséért — egyetlen nyiregyházi polgárt sem akasztottak fel. Mivel pedig Debrecen is épp annyira Magyarországon van, mint Nyiregyháza, bizonyosra vehető, hogy Debrecenben sem akasztának fel senkit, ha a polgárság ilyen szép ünnepségben áldozna a legszebb nap emlékének.

Irodalom, művészet.

Strófák.

Sejtelmem átfog, vajjon enyém-e?
Titokban a lelke nem csal-e meg?
Most, mikor vigan érte megyek
Hiv-e magához régi beszédje?

Vagy kacag majd a balga bojongon?
— Mig mondom: régen, ha jött az alkony
Futóka szirma hull le ránk,
Indulást intve, csillan a láng
S füstjét kilökvé, szisszen a mozdony.

Csüszkali-dzsáma tüzsköl a gép.
Hiv-csal a párom csacska beszédje,
Ha csattan a csókja; szívem elég-e?
Kali-kali kott-kott, vágat a gép.

— Távoli tájon pusztá magányba'
Hajnali gőzöst várja-e... várja:
Messzi utakra simul a szemfény.
S ah, a ligetsor vonala mentén,
Ott, hol a sinre hajlik az akác
Főhallatszik a vonat-robogás...

Hanuszik.

UJDONSÁGOK.

— **Március 15 és a Petőfi-dalkör.** A szabadság és Petőfi emlékének igen élvezetes műsorral és tánccal egybekötött estj keretében áldoz a Petőfi-dalkör, március 15-én, este. Az estj, melynek érdekes műsora már kész biztosítéka a sikernek, rendkívül meleg érdeklődésnek képezi tárgyát. A gazdag műsor egyébként a következő: Nyitány, Veres Tóni zenekara által. Elnöki megnyitó, tartja Szávay Gyula elnök, amely után a dalkör elénekli régi szokásához híven Komlóssy

Arthur által irt jeligét. Harmadik szám Petőfi „Talpra magyar” nemzeti dalának élénklése, ezt követi Hódy Béla dr. ünnepi beszéde március 15-ről. Majd Bárdos Irma színművész nőtáncos énekel, ezt követőleg „Költemény márciusról” című ódát, melynek szerzője Szávay Gyula, elszavalja Dankó Sándor hittanhallgató. Ezután a dalkör lép a pódiumra és Hubert aktuális csatadalát énekl el, melyet újból Bárdos Irma kedvelt színművész éneke fog követni. A gazdag műsort a Hymnus élénklése rekeszti be. A műsort vacsora követi, amely alkalommal Konez Ákos városi tanácsnok, a dalkör titkára lelkes beszéd kíséretében fogja üdvözölni Szávay Gyulát, a dalkör ujonnan megválasztott elnökét. Szávay Gyula a dalkör ezüst Petőfi-serlegével tartja pohárköszöntőjét. Az este belépti-díj személyenként 2 korona, család-jegy (három személyre érvényes) 4 korona. Egy vacsora-jegy 3 kor., páholy-jegy 6 korona, tagoknak 5 korona. Alapító-és rendes tagok 1909. évi tagsági jegyeik felmutatásával díjtalanul léphetnek be az estjére, ugyszintén a pénztárnál 1910. évre belépő tagok is. Jegyek előre válthatók Márton Gyula Piac-utca 9. sz. a. üzletében. Az estély kezdete pont fél 8 órakor.

— **Egy főherceg kitüntetésé.** A magyar hivatalos lap mai száma jelenti, hogy ő felsége Péter Ferdinánd főherceg ezredes ur ő fenségének, a 32. gyalogezred parancsnokának kitűnő szolgálatai elismeréséül, a katonai érdemkeresztet adományozta.

— **Uj kuriai bíró.** A Budapesti Közöny tegnapi száma jelenti, hogy a ktrály dr. Róth László temesvári ítélőtáblai bírót a Kuriához számfeletti bíróvá nevezte ki.

— **A szabadiskola** A szabadiskolában tegnap este folytatta előadását dr. Kovács Gábor debreceni jogakadémiai tanár: Debrecen társadalmi rajzáról. Az élvezetes előadást nagy, lelkes közönség hallgatta végig, tüntetően ünneplve a fiatal tudós tanárt. Az iskolában Simonffy-utca 1—c. szám alatt, II. emelet, az ipartestület disztermében ma, csütörtökön este 6 órakor Almos Zoltán kir. törvényszéki bíró folytatja s ezzel egyszersmind be is fejezi a már két ízben tárgyalt: „Az ember származása és helye a természetben” c. sorozatos előadását. Szombaton este 6 órakor dr. Tanódy Endre, szatmári ügyvéd fog a szabad iskola vendégeként előadást tartani. „A közöpszotály pszichológiája” címen. Az előadások ingyenesek.

— **Csokonai-kultusz egy budapesti gimnáziumban.** A budapesti református gimnázium valóságos Csokonai-ünnepnek lesz színhelye folyó hó 12-én, szombaton. Ekkor tartja ugyanis a városunkban is jól ismert dr. Madai Gyula, a kollegiumi híres „Bokrétá”-nak egyik társköltője tanári székfoglaló értekezését, amely „A költői nyelv és Csokonai” címet viseli. Ugyanez a ifjuság énekkara a „Tihanyi ekhót” fogja énekelni. A székfoglaló értekezés bizonyára meg fog jelenni s iránta már eleve is nagyobb érdeklődés nyilvánul a Csokonai-kör tagjai között.

— **A „Patronázs Egyesület” szervezködő munkálatai gyors lépésekben haladnak előre.** A taggyűjtővek több száz példányban járnak kézről-kézre városunkban s Hajdúvámegyében. Február 24-iki alakuló gyűlés alkalmával kiküldött szervező bizottság, melynek feladata kijelölni a tisztikart s a választmányt, megállapítani a város többi jótékony intézményeivel való együttműködés módzatait s ez alapon elkészíteni az alapszabályokat, e bizottság kiegészítve magát az intézmények elnökeivel f. hó 11-én pénteken fél 6 órakor jön össze a kir. törvényszék palotájában; végre a miniszterileg ki nevezett Petronázs egyesületi felügyelő hatóság tagjait Domahidy Elemér főispán, mint e hatóság elnöke f. hó 13-án vasárnap délelőtt 10 órára hivatta össze a vármegyei székház tanácstermében leendő eskütételre.

— **Felhívás.** Miután a m. kir. posta és távirtda igazgatóságának átirata folytán a távirtda és távbeszélő huzalok lopása és a vezetékek felerősítésére szolgáló porcelánszigetelők letördelése napirenden van, figyelmeztetem a nagyközönséget, hogy az 1878.

évi V. t. c. 439 és 440. §-ai a távirta és távbeszélő rongálást 2 évig terjedhető fogházzal és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel bünteti. Felhívom egyszersmind a nagyközönséget arra, hogy a távirta és távbeszélő rongálót, valamint a huzallopások tetteseit amennyiben bejelentik, vagy azok nyomára vezetnek a posta és távirta igazgatóság juttatásban fogja részesíteni. Debrecen, 1010 március 9. A belvárosi rendőrkapitányság.

— **Tórafelavatás.** Widder Sámuel elhalt neje emlékére új tórárt ajándékozott a debreceni izr. hitközségnek, mely azt folyó hó 10-én esütörtökön délután fél 5 órakor a Deák Ferenc-utcai templomban a szokásos istentisztelet mellett ünnepélyesen elfogja helyezni, mely ünnepélyhez a t. hitközségi tagok ez uton meghívattak.

— **Kereskedők, hivatalnokok, munkások és mindazoknak, kik napestig zárt helyiségben foglalatokodnak, nem kell okvetlen vérkeringési zavarokban szenvedniök, mert azt könnyen elkerülhetik a természetes Ferencz József-keserűviz célszerű használata által.** — A kura nagyon olcsó és egyszerű, kétszer az évben (akármely évszakban) három héten keresztül reggelizés előtt fél pohár valódi „Ferencz József“ keserűvizet iszunk a nélkül, hogy rendes életmódunkon bármit is kellene változtatnunk. E megbízható gyógyviznek egy háznál sem szabad hiányoznia.

— **Gyümölcstermelési tanfolyamok.** A földmivélsügyi miniszter elrendelte, hogy április hó 11-től 16-ig Budapesten a kertészeti tanintézetben és április hó 18-tól 23-ig Kolozsvárott a gazdasági akadémiában gyümölcstermelési kurzusok tartassanak azoknak a lelkészeknek, akik gyümölcstermelésre alkalmas vidéken töltik be hivatásukat. Egy-egy tanfolyamra tizenkét lelkészt vesznek fel, akik egyenkint 32 korona utazási átalányt és 5 korona ellátási díjat kapnak. A budapesti kurzusra március 20-ig, a kolozsvári kurzusra pedig március hó 31-ig kell a kérvényeket benyújtani. A folyamodó lelkészek közül minden egyes kurzusra még három-négy földbirtokost vagy gazdatisztet is felvesznek, akik azonban állami ellátásban nem részesülnek.

— **Hol van Haverda Mariska?** Egy szabadkai hírlapíró tegnap felfedezte budapesti rejtékhelyén Haverda Mariskát, a szabadkai dráma szenzációs hősnőjét, aki a nagyvilági élet zaja elől egy üllő-uti bérkaszárnya házmesteri lakásába vonult vissza. Özv. Hajós Károlyné házmesterné a nagy Mariska szállásadója. Csak nagy nehezen becsátotta be a késő este kopogtató hírlapírót lakójához, aki jelenleg Vermes Mici néven igyekszik megőrizni inkognitóját. Vermes Mici egy kis udvari szobában lakik, melynek csupán a berendezése ismerős, a Mariska régi lakásából vannak áthordva oda a régi butoradarabok.

— Bizonny nincs mit irigyelni sorsomon, — mondta Mariska. Ez az otthonom. Ez a négy fal és ez a pár kedves emlék az elmúlt időkől. És alig mehetek innét valahová. Pedig nem igaz, hogy engem gyűlölnék itt, Pesten. Csak az ügyvédem mondja mindig, hogy kerülnöm kell a feltűnést. Hát nem járok sehová. Még a házbellekkel se igen beszélgetek.

— És az egyedüllét nem fáj?

— Gyűlölni kezdem az embereket. Mindannyian nagyon rosszak. De nem törődöm vele, csak a fiam, a Jenőke lenne mellettem. De — azt mondják — az apja nem akarja kiadni.

— Vannak tervei a jövőre nézve?

— Terveim? Hát lehet, hát szabad nekem terveznem valamit? Hisz keresztül-huzza a kegyetlen élet minden számításomat. Most már a fiamat is elvette tőlem. Szeretnék egyidőre elmenni Budapestre s ha pénzhez jutok, menekülök is innét, ahol olyan sok kellemetlen óráim volt az utolsó pár héten.

— **Eljön-e mostanában Szabadkára?**

— Legközelebb Hódmezővásárhelyre utazom a Toncsiek (Vojtha) meglátogatására, azután eljövök magukhoz Szabadkára. Irja meg a lapjában, hogy nem akarok én tüntetni, érdeklődést kelteni, hanem rendezni kellene végre az ügyeimet.

— **Luxemburg grófja 6 korona, Sasfők 1 korona 20 fillér Hegedüs és Sándornál, Kossuth-utca.**

— **Megdézsmált vasuti podgyász.** Folyó hó 2-án Bregya Sándor máházó a pakkocsiban megdézsmálta — a Nagyváradi — Debrecen közti gyorsvonaton — Budai Katica nagyváradi lakos podgyászát. Ellopott 5 szövetszoknyát, 1 selyemszoknyát és egy pár cipőt, közel 300 korona értékben. A lopott tárgyak egy része megkerült. A tolvaj ellen a vizsgálatot úgy felettes hatósága, mint a kir. ügyészség megindította.

— **Alföldy László tánciskolájában a tavaszi tanfolyam megkezdődött.** Beiratkozni lehet délelőtt 9—12-ig, délután 2—5 óráig Szent-Anna-utca 22. szám alatt. Telefon szám: 735.

— **Táncrendeket és rendező-jelvényeket legszebb kivitelben Dávidházy Kálmán könyvkötészete készíti.**

— **Meghívás.** A debreceni izraelita hitközség 1910. évi március hó 13-án, vasárnap délelőtt 9 órakor József kir. herceg-utcai (26. sz., emelet) tanácstermében választó nagygyűlést tart, melyre a hitközség összes választójoggal bíró tagjai tisztelettel meghívattak. Tárgy: Husz hitközségi képviselő választása.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Miskolczy István ref. 28 éves, Nemes Zoltán ref. 5 hónapos, Komlósi István ref. 4 hónapos, Silez Mária ref. 20 hónapos.

— **Rendőri hír.** (Feltörték a pénzes szekrényt.) Grósz Menyhértné Timár-utca 2. számú lakosnál tegnap reggel betörők jártak. A tettesek felfeszítették a szoba ajtaját s az egyik szekrényből 60 koronát elvittek. A vizsgálatot megindították.

— **Színházi újdonságok,** Luxemburg grófja 6 korona, Sasfők 1 kor. 20. Aczél Antiquáriumban.

SZÍNHÁZ.

A MAI ELŐADÁS SZINLAPJA:

Ma, esütörtökön, 1910 március 10-én
Fényes Annuska felléptével

a József főherceg szanatórium-egyesület javára, ötven százalékkal felemelt helyárrakkal

Táncos huszárok.

Operett.

Holnap, pénteken, március 11-én

Sasfők.

Dráma.

Heti műsor: Szombaton: d. u. „Alfonz ur“ (színésziskolai előadás). Este „Taifun“, dráma, Vasárnap: délután „Tiszturak a zárdában“, este „Kis cukros“, vigjáték (ujdonság.)

* **Tüntetés a színházban.** A tegnapi esti előadásra a zsufolásig megtelt nézőtér közönsége parázs kis tüntetést rendezett válaszul a színügyi bizottság Zilahy ellenes határozatára. Mikor Zilahyné megjelent a színpadon felzúgott a tapsvihár, mely teljes *tiz percig* tartott. Zilahyné mélyen megindulva köszöntö meg a páratlan ovációt.

* **Kis cukros.** Ebben az izzig-vérig szellemes francia vigjátékban a kitűnő sze-

repek személyesítőként a vigjátéki személyzet elsőrangú erői teljes számmal működnek közre. A darabra nagyban folynak az előkészületek úgy, hogy már legközelebb bemutatásra kerülhet. A nők közül Báthory, Hahnel, Huzella, a férfiak pedig Mártonfi, Arkosi, Kardos, Ligeti, Nádor, Oláh játsszák a főszerepeket.

* **Március 15 a színházban.** Az igazgatóság a március 15-iki nagy napot méltón készül megünnepelni. Ez alkalommal színre kerül Mérei Adolf eredeti hazafias verses drámája, a „Gotterhalte“, amelynek ez az előadása lesz ezuttal a debreceni premierje is. Nagy érdeklődéssel tekintünk az érdekes és alkalminak pompásan beváló előadás elé.

Kifejezetten Forman-t kérünk.
Sok az utánszafa.

TÁVIRATOK.

Március 21-én feloszlatják a Házát

Budapest, március 9. A képviselőháznak március 21-én való feloszlatása már csaknem bizonyos. A Házat Khuen-Héderváry, mint királyi biztos fogja feloszlatni. Mint-hogy a képviselőházat a feloszlatástól számított három hó alatt össze kell hívni, így a választásokat június közepére meg kell ejteni. A választásokat így június 1-től 10-ig fogják megejteni.

Lueger utolsó percei.

Bécs város lakossága ma már nem izgatott főpolgármesterének sorsa miatt. Mindenki tudja, hogy már csak órák kérdése Lueger halála. Az apátia egész éjjel tartott, a nagybeteg egyszer sem tért magához. A haláltusa nem volt nehéz; lassu haldoklással mulik ki Bécs népszerű első polgára. Egész éjjel a beteg ágya mellett virrasztott egy orvos és két ápolónő. Egy ízben vizért intett, egy kortyot ivott, azt is nehezen tudta lenyelni. A lélegzetvétel nehéz és rendszeretlen.

Bécs, már. 9. Lueger dr. eszméletlen állapotba, mely este 10 órakor még nem szűnt meg. Félegy órakor az eszméletlenség fokozódott. A polgármester nem reagált hangos hívásokra. A légzés felületes, kissé lassudott. A feloszlás jelei mind nagyobb számmal lépnek fel. Negyedkettőkor a mély eszméletlenség tart. Az érverések száma szaporodott. Két órakor a polgármester teljesen eszméletlen. Az érverés 96-ra emelkedett. Ugy látszik, a tüdőn komplikációk keletkeztek.

Az orvosok nem merik a páciens felültetni, hogy megvizsgálják. Háromnegyed három órakor nincs lényeges változás. Az erővesztés tart.

Bécs, március 9. Lueger állapotáról reggel a következő bulletint adták ki: Hőmérsék 38.7. Érverés 92. Lélegzés szabálytalan. A tüdőből hörgősszerű zaj hallható. Akaratlan vérműködés. Ontudat megszűnt. Az orvosok a következő megjegyzést fűzik: A lélegzés ismételtelen meg volt zavarva. Az eszmélet teljesen megszűnt. Folyadékok beadásánál hamis nyelés. Reggel akaratlan veseműködés. Szívműködése lassan fogy.

Uj főispáni kinevezések.

Budapest, március 9. A hivatalos lap közli, hogy ő felsége dr. Cicatricis Lajost, Csongrád vármegye és Hódmezővásárhely város, továbbá Hlatky Endre ügyvédet Nagyvárad törvényhatósági város főispánjává nevezte ki.

Tisza mandátumot vállal.

Budapest, március 9. Tisza István gróf elhatározta, hogy eredeti szándékától eltérőleg mandátumot vállal és olyan helyen fog fellépni, ahol az ellenzékkel erős küzdelmet kell vívnia. Valószínű, hogy Tisza Aradon fog fellépni Barabás Béla ellen. Mint értesülünk, Khuen-Héderváry miniszterelnököt Sopronban akarják jelölni.

Öngyilkos katona.

Komárom, március 9. Rosser Alfréd 15. utász-zászlóaljbeli zászlós főbelöltő magát és meghalt. Tettének oka ismeretlen. Holttestét szülei Bécsbe szállították.

Letartóztatás a színházban.

Kolozsvár, március 9. Tegnap este a színházban nagy feltűnést keltő letartóztatás történt Blaha Lujza vendégszereplése mellett a „Nagy-mamá“-t adták, miközben az egyik elsőemeleti páholyban letartóztattak egy VIII-ad osztályú gimnáziumi tanulót, aki egyik rokonától nagyobb összegű pénzt lopott el. Az illető egy selmecbányai előkelő mérnöknek a fia.

Közgazdaság.**Budapesti gabonatársaság.**

(Déli zárlat.)

Budapest, március 9.

Buzakinálat mérsékelte, vételkedv eskély. Kedvező irányzat mellett jelentéktelen forgalom 5—6 fillérral drágább árakon. Egyéb gabonanemek tartottak. — Idő: derült

Buza áprilisra	13.34—35
Buza májusra	13.26—27
Buza októberre	10.97—98
Rozs áprilisra	8.66—67
Rozs októberre	8.22—24
Zab áprilisra	7.28—29
Zab októberre	00.00—00
Tengeri májusra	6.18—19
Tengeri októberre	6.34—35
Répe májusra	13.54—13.55

A tojás sárga színe. A tojás sárga színére nagy befolyást tud gyakorolni a takarmány milyensége. Hogy ez így van, arról bárki meggyőződést szerezhet, ha pl. egy nyáron tojt összehasonlít egy téli tojással. Nyáron a tyukok alkalmat lelnek zöld növényi részek felvételére, míg télen ennek lehetősége a tenyésztőn múlik. Aki tehát szép „sárga“ színű tojássárgát óhajt télen is, az pl. takarmányrépát, lucernaszénát vagy szárított akácfalevelet etessen tyukjaival ez időben. Ezen eledelekből főként a répa (nyersen) dietikus hatása is: tisztítja a gyomrot. Nem egyszer pedig, ha avatatlan kéz nyújtja a tyukoknak, valósággal hasmenést okoz; azért fagyos répát, avagy száraz etetés után minden átmenet nélkül etetni répát nem szabad.

OLCSÓ IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek. kitűnő állapotban, jóállással adatnak el.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat ösngél. Spoolális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írású és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író. és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen Arany János-u. 2.

15 Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY CSARNOK.**Fiatal házasok.**

(Elbeszélés)

Irtá: GYÖNGYÖSSY LÁSZLÓ.

(Folytatás).

A másé, az övé! Erre még nem is gondolt, de ez a lehetőség megdöbbenette. Ejh, hogy is juthat ilyesmi eszébe? Csak az urát sérti meg vele, hiszen úgy szeretik egymást. Ámbátor most is bent van Böske a szobában, míg ő itt a tüzet rakja. Végignézet magán, bizony csupa korom, zsirpecset volt, míg Böske tiszta ingvállban, csinos sétál ki és be. Elszomorodott erre a gondolatra.

— De igazán gyermek vagyok! — így verte el magától a sötét gondolatokat. Minek töprengök ilyen hiábavalóságokon. Utóvégre különb vagyok a Böskenél, hátha még főzni is fogok tudni.

Es nagy iparkodással gyurta a tészta. Böske ki-kínézett a konyhába s helyben hagyólag bólogatott a fejével:

— Jól van, jól, csak iparkodjék a tekintetes asszony, még híres szakácsné lesz belőle!

Rózsika örült a dicséretnek, csak az nem fért a fejébe, hogy az ura még egyszer sem méltatta dicséretre főző-tudományáért. Pedig érte iparkodott, a Böske dicséretével meg azelőtt hogy tele volt a szája.

Egyébképen az nekem kötelességem, hogy élelméről gondoskodom — vigasztalta magát. Milyen követelő vagyok! Böske bizony nem tartozik vele. Mi köze neki az uramhoz?

De az megint nem tetszett neki, hogy az ura sohasem jön megnézni a konyhába, mit csinál. Hogy lehet az, hogy annyira nem érdeklődik főző cse'ekedetjéi iránt? Bizony, ki is hívja, a férfiak olyan feledékenyek. De már bomegy érte. Ott találta az urát a tornácra. De Böske is ott varrogatott az asztalnál, az ura meg előtte pipázva sétált.

— Imre, Imre, gyere csak, Imre! — szólott az urának.

— Megyek lelkelem, de hová? ... kérdi Imre.

(Folyt. köv.)

**Donogán és Somossy
DEBRECZEN,
Kistemplombazár,****Megérkeztek**

a legdivatosabb női
kelmék, — selymek,
~ Viole de laine. ~

Óriási raktár! Olcsó árak!**Tavaszi****selyemujdonságok
alkalmi ruhákra**

BOSZNAY J. és Tsa
Debreczen, Kossuth-u. 5.

nagy választékban
már raktáron vannak.

Tavaszi kosztümöket és alkalmi ruhákat saját műtermünkben a legújabb modellek szerint gyorsan és jutányos árak mellett készítettünk.

**A
BORSOS-féle****HAJSZESZ** a

legjobb hajnövesztő és haj-
ápoló szer. **Hatása bámulatos.** Megszünteti a hajhullást. Hajvégek megtöredezését. NŐTETI A HAJÁT és nem változtatja annak színét. — Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában 44

DEBRECZEN.**SZABADALMAK,**

védjegy- és mintavédelem, az összes kultur-
államokban

GUSZTÁV BÉLA okl. mérnök, szabadalmi ügyvivő
Budapest, VII., Erzsébet-körút 13.

Telefon 172—74.

16

Ajánlom a legjobb kiviteben és legolcsóbb árakon

Összes galvanikus elemeket	Osengőket a legjobb minőségben	Telefonok mindenféle kapcsolásra
Villámhárítóanyag	Orvosi készülékek, mérőeszk.	Motorok, Dinamó gépek
Zseblámpák pillanatvilágításra	Mindenféle anyag, felszereléshez	

Kérjen árjegyzéket.

FÖLDVÁRY L.

debreczeni első elektrotechnikai gyár
és villamosszerelési vállalat

Piac-utca. (Ideiglenes barak.)

Telefon 168.

Telefon 168.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboza Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorhív, rögzött székrekedés, májban-talom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszesz nevezetesen, mint fadjalomsó-illapító bedörzsölés szerköszvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy önozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

os. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta pósta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Valódi brünni szövetek

az 1910. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 310 m. hosszú	1 szelvény	7 korona
elegendő teljes férfiruhához)	1 " "	10 " "
(kabát, nadrág és mellény)	1 " "	12 " "
ára csak	1 " "	15 " "
	1 " "	17 " "
	1 " "	18 " "
	1 " "	20 " "

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 koronáért éppugy felöltő szöveteket, turista-lodent, selyemkamgarnt gyári árakon küld a mindenütt ismert, megbízható és szolid posztógyári raktár

Siegel Imhof, Brünn 11.

Minták ingyen és bérmentve.

Nagy előnyére szolgál mindenkinek, ha szövet-szükségletét directe a gyártáshelyén Siegel-Imhof cégnél rendeli. Oriási forgalma miatt állandóan a legnagyobb választék a legújabb szövetekből. Szabott, legolcsóbb árak! Bármily kis megrendelés teljesítése szigorúan mintahű és figyelmes.

HIRDETÉSEK

fölvételnek a kiadóhivatalban, gr. Dégenfeld-tér 2. szám alatt.

!! Ujdonság !!

Valódi édes, nemes csemege rózsapaprika, kilója 3 kor. 60 fillér.

Valódi féledes rózsapaprika, kilója 3-20 K

Gulyás (juhász) paprika kilója 2-40 K

Legfinomabb szegedi tojásos tarhonya, apró vagy nagy szemű, kilója 1-10 K

Szegedi prima szalámi a legolcsóbb napi áron.

Árúim vegytisztaságáért szavatok.

Táborszky A.

paprikakereskedő

SZEGED.

Kereskedőknek engedmény.

Pályázati hirdetmény.

A debreczeni Timár szakcsoport értesíti az építő mestereket, hogy a tulajdonát képező Teleki-utca 86. számú háznál a gépek befogadására egy nagyobb szabású épületet épített, melynek kivételével a pályanyertes építőt megbizsa.

A kész tervrajz megtekinthető Borz-u. 9. szám alatt Sarkadi Ferenc elnöknel, vagy Teleki-utca 82. szám alatt Kovács István pénztárnoknál.

A szabadon választás jogát szakcsoport fentartja magának. Pályázati határidő 1910 március 16 délelőtt 9 óra, mikor is a zárt ajánlatok felett a szakcsoport dönt a Timár-társulat házával.

LÁM SÁNDOR

Debreczen, Piac- és Hatvan-u. sarkán.
Üveg-, tükör-, porcellán- és lámpaaruháza

Megérkeztek: a legújabb ebédő és salon lámpák. Iskolai asztali lámpák, legolcsóbb árakon. Étkészletek legszebb kivitelben. Üvegkészletek, minden árban és kivitelben. Ozsonnakészletek, legújabb majolikából. Bor-, likőr- és söröskészletek legnagyobb választékban, bámulatos olósó áron.

Épület üvegezés helyben és vidéken.

Viszonteladóknek árkedvesmény.

Figyelem!! Készpénzkölcsönök.

Jelzálogkölcsön 4%, 4 1/2% és 5% amortizációra, Konvertálás, Személyhitel (bankpén 1--2 kezessel, magánpénz kezes nélkül), Öröksegek vétele, Vállalatok finanszírozása, Részvénytársaságok alapítása, Fizetésektelen kereskedők kiegyelintetése, valamint

Adás-vétel.

Birtokok, házak, gyárak, üzletek, kávéházak, szállodák, vállalatok eladását vagy vételét közvetíti gyorsan, kulánsan.

ADLER ÉS SINGER

Általános Forgalmi Vállalat
Betéti Társaság.

31

Budapest, József-körut 21.

Magyar Vulkáncementgyár Részvénytársaság

Központi iroda: Budapest, V., Sas-u. 25. szám. Telefonsz. 107—16.

Gyártelep: Selyp. Telefon: Hatvan 46.

Ajánl: Elsőrendű Selypi portlandcementet, Vulkánportland cementet, kitűnő minőségű, mely a portlandcement szabványait 50 százalékkal túlhaladja.

APRÓ HIRDETÉSEK. ▶▶

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér. ▶▶

Minden ok

amellet szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen” apróhirdetéseit, mert

- Ha állást keres — ott talál.
- Ha lakást keres — ott talál.
- Ha alkalmazást keres — ott talál.
- Ha tartsat keres — ott talál.
- Ha oktatást keres — ott talál.
- Ha butort keres — ott talál.
- Ha hangszert keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Biztos sikert

érhet el,

aki venni, bérelni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté tenni vagy értékesíteni

akar

**„DEBRECZEN”
apróhirdetése**

utján

Az apró hirdetésben minden szükséges, célszerű, hasznos dolgot néhány apró sorban lehet közzé tenni és valóban apró pénzbe kerül, ha az ember bármiféle állást kínál vagy keres, bármiféle terményt kínál vagy keres, nyári lakást kínál vagy keres, mindenféle butort, iparcikket kínál vagy keres. Kínálja vagy keresi a legkülönbözőbb apró dolgot, mely csak apró költséget bir el.

**A „Debreczen”
apróhirdetése**

fényes sikerrel segítik elő a kínálat és kereslet nagyarányu forgalmát. Azért: ha a legcsekélyebb szükség diktálja, tessék

apróhirdetést

feladni a

„Debreczen”-be.**Levelezés.**

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik:

„Ha rád néz a magyar”, „Háládatos”, „Az üstökös”, „Kakuk madár”, „Hortenzia”.

Fiatal urileány uriember ismeretségét elfogadja: Leveleket „Elhagyatott” jellegre a kiadóba kérek.

Kedves uri leányka ismeretségét keresi egy fiatal gazdász. Leveleket „L. W. 37” a kiadóba.

A korzón megcsodált feketeruhás urnót kéri bámulója „Örökség” jellegre a kiadóban tudatni, bemutatkozás miként lehetséges. Kézesség.

Osinos özvegy ismeretségét keresi egy kedélyes ifju. — Leveleket „Ha rád néz a magyar” a kiadóba.

Kedves leányka barátja lenne egy kedves ifju. Leveleket „Igazi barát” a kiadóba.

Aranyos kis bakfis ismeretségét óhajtja egy Bpestről (ismeretség hiányában) idejött fiatal ember. Leveleket „Ibolya 27” a kiadóba.

Ismeretség hiányában egy fiatal özvegy asszonyka ismeretségét keresem. Leveleket „Tavaszi 21” a kiadóba.

Egy fiatal és csinos leánykának állandó barátja lennék. Nem bánja meg. Irjon a kiadóba „Othello” jellegre.

Fekete tündér. Elfoglaltságom miatt nem mehettem, szombaton a jelzett helyen és időben.

Házasságokat teljesen díjtalanul közvetít a „Hymen” házassulandók hetilapja. Kérjen ingyen felvilágosítást és mutatószámot. Budapest, IX. Kinizsi-u. 19. II. e. 11. Válaszbélyeg.

Ne pazaroljon

sok időt, ha olcsón és jól akar vásárolni valamit. A helyett, hogy kereséssel töltené el az idejét, hirdessen a „DEBRECZEN” apróhirdetési között és özőnével kapja a legjobb ajánlatokat.

Lakás.

A Loránty utca 46. sz. házban egy 5 szobás lakás kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Postakert 13. sz. alatt mintegy 1200 négyszögöl föld gyümölcsfákkal és munkásembernek téli nyári lakással egész évre kiadó

A Simonyi-utj sétány elején kisebb lakosztályok kiadók. Értekezhetni Simonyi-ut 12.

Osinosan butorozott kisebb szoba kiadó Széchenyi-u. 18. Farkasnéál, ajtó 5.

Ajánlat.

Irodalmi Börze” Magyarország szépirodalmi, társadalmi és kritikai lapja előfizetési díja egész évre 150 K. Kérjen mu atványszámot. Kiadóhivatal Debrecen: Főutca 38. I. Vidéki ügynökök kerestetnek.

Arofátylak, legújabb tavaszi ujdonságok Vidánál, Városház alatt.

Saját termései ó- és új érmelléki hegyi fajborok, különböző éviak, kapható 50 literen felül Tóth Sándornál, Hunyadi-u. 26. szám, Debreczen.

Német nyelvi oktatási és — különösen fürdőkre utazóknak alkalmas — német tárgyalási órákat elvállalok. Cim a kiadóban.

Délutáni órákra könyvelői dolgokat elvállal fiatal ember. Cim a kiadóban.

Tanár előkészít biztos sikerrel polgári iskolai és egyéb magánvizsgálatokra. Megkereséseket „Tanár” címmel kiadóhivatal továbbít.

Gyöngyvirág Crème kapható Mihalovits Jenő gyógyszerárában.

Másolási munkálatokat egy jóírású fiatal ember elvállal. Cim a kiadóban.

Lapunk kiadóhivatalába egy kifutó fiu felvétetetik.

Kereslet.

Pénzek és érmekek, régiségek aranyban, ezüstben bronzban stb. egyes jódarabok, egész gyűjtemények és ásatások lehető legmagasabb árban készpénzzel megvételnek. Irásbeli ajánlatok azonnal elintéztetnek. Cim a kiadóba.

30—40 korona heti biztos mellékkeresetre tehet szert mindenki elsőrendű gazdasági cikk terjesztése által. Forduljon felvilágosításért: Korona-kasza-művek főraktára Fekete Gyula Wien, V., Schönbrunnerstrasse 31 Dezső udvar.

Egy 16—18 éves fiatal embert keresek. Leveleket „Ügyes” jellegre továbbít a kiadóhivatal.

Motorkezelő kerestetik a nyári csépléshez ügyes motorkezelő. Ganz gyártmányu benzín és Bolinder gyártmányu nyersolajmótor kezelésben jártasok előnyben részesülnek. Ajánlatok a fizetés megjelölésével Zathureczki Gyula földbirtokos (Tiszadada) címére küldendők.

Bármily szakmába vágó vidéki ügynökséget, esetleg raktárnoki állást elvállal kiváló képzettségű izr. nős egyén. Cim a kiadóba.

Ügyvédi irodában alkalmazást keres azonnali belépésre egy irodai teendőkből jártas joghallgató. Cim megtudható (telefon is) a kiadóhivatalban.

Mindennemű régiséget vásárol. Ki? cim a kiadóban.

Lapunk utcai elárúsításához fiuk (Rikancsok) felvétetnek.

Próbálja meg!

Apró a hirdetés,
apró a költség!

Eladás.

Egy jókarbón levő deszkakerítés eladó. Darabos-u. 45.

Jó forgalmu fűszer üzlet más vállalat miatt átadó. Honvéd-u. 38.

Eladó nyaraló és nyaralónak való szőlő a nagyerdei köruton. Értekezhetni Szabó István városi pénztárossal.

Haláleset miatt Hatvan-utcai kert I. járás 54. szám országútra, eladó.

A Darabos-utca 20. és 50-ik számú ház eladó. A tulajdonos címe a kiadóban megtudható.

Köszü-álomzugban nád részibe vágni kiadó. Értekezhetni lehet a helyszínen a bérletnél (debreczeni földön utolsó állomás Szoboszló).

Kitűnő ó- és új bor eladó Horváth Sándornál Rákóczi-utca 41.

Makulatura újságpapír kiló- vagy mázsaszámra a lap kiadóhivatalában eladó.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget. Apróhirdetéseket postautalvánnyal is lehet földadni. a szelvényen a szöveg könnyen elfér. Levélbélyegeken is lehet az apróhirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fentartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. Beérkezett ajánlatokat a kiadóhivatal bármely címre továbbít, ha a hirdető e célra megfelelő postadíjat küld.

Apróhirdetéseket a kiadóhivatal felvesz d. e. 8—12-ig s. d. u. 2—7-ig gróf Dégenfeld-tér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Mindazon t. előfizetők, kik 1910-re negyedévi előfizetésüket befizették, nyugtájok felmutatása mellett igényt tarthatnak

egy ingyenes
apróhirdetésre akár lakás, akár eladás, kereslet stb. legyen az. Tehát itt az ideje, és ha valakinek van valamije eladni, kiadni stb., írja azt meg és mellékelje a nyugtát, melyet a kiadóhivatal visszaszolgált, csak ellenőrzésből kérjük.